

2841

I
12.537

4170

MANUALUL CETATIANULUI ROMÂN.

CITATIUNI
DIN
CONSTITUȚIA
Legile Electorale
ȘI
JURISPRUDENȚĂ

DE

BADE GHEORGHESCU

Secretarul Primăriei Craiova.

CRAIOVA.

—
TIPOGRAFIA ROMÂNĂ FILIP LAZAR.

1889.

MANUALUL CETATIANULUI ROMAN.

284i

CITATIUNI

DIN

CONSTITUȚIA

Legile Electorale

ȘI

JURISPRUDENȚĂ

DE

BADE GHEORGHESCU

Secretarul Primăriei Craiova.

CRAIOVA.

—
TIPOGRAFIA ROMÂNĂ FILIP LAZAR.

1889.

0/282

P R E F A Ț I A.

*Tote puterile statului
emană de la Națiune
(Constituția art. 31).*

Scopul acestei cărți este, să facă cunoscută tutulor cetățenilor, drepturile lor isvorâte din constituția țerei și din legile electorale, pentru Senat, Cameră, Județ și Comună.

Un bun cetățian trebuie să se îngrijescă de buna administrație a averii statului, județului său comune ca însăși de averea sa proprie, pentru că o rea administrație a averii publice să resfrânge tot dăuna asupra averii privată sau particulară.

O bună gospodărie să face de omul onest, activ și cu dor de binele public. Omul care nu este bun gospodar la casa lui, nu poate fi nici la camera legiuilore, nici la consiliul județian, nici la comună. Este dar vinovat cetățenu care nuși exer-

cită dreptul lui de alegerea unor asemenea deputați, senatori sau consilieri, este cu atât mai mult vinovat cu cât constituția și legile țerei 'i a dat lui dreptul să conducă trebile publice prin delegații săi, nu trebuie dar să fie indiferent, nepăsător, când este chemat să aleagă pe acela care 'i va face legi, și 'i va impune contribuțiuni, pe acela care va administra avutul judeciului său comune; din contră ziua alegerii trebuie s'o considere de cea mai mare sărbătoare, să-și lase toate ocupațiunile sale particulare și să meargă să-și dea votul în persoana celui ce-i însuflă mai multă garanție de muncă și de onestitate. Precum un bun creștin sărbătorește sfintele zile ale **Crăciunului** și a le **Pascalui**, tot așa un bun cetățean este dator să sărbătorească ziua alegerii și să nu se ocupe de alt nimic de cât cum să-și dea votul. De la un vot dat bine depandă fericirea țerei, a judeciului și a comune, precum de la un vot dat rău sau ne dat de loc depindă toate nenorocirile; încă odată ȋic că cetățenul care să arată nepăsător, faciă cu dreptul lui de alegător, este tot așa de vinovat ca și când și-ar pune foc proprii sale case.

PARTEA I-a.

DREPTUL CONSTITUȚIONAL ROMAN.

Despre drepturile Românilor.

Românii se bucură de libertatea conștiinței, de libertatea învățământului, de libertatea presei, de libertatea întrunirilor.

Nu există în stat nici o deosebire de clasă. Toți Românii sunt egali înaintea legii și datorii a contribui fără deosebire la dările și sarcinile publice.

Ei singuri sunt admisibili în funcțiunile publice, civile și militare.

Legi speciale determină condițiunile de admisibilitate și de înaintare în funcțiunile statului.

Streinii nu pot fi admiși în funcțiile publice de cât în casuri excepționale și anume statornicite de legi.

Libertatea individuală este garantată, nimeni nu poate fi urmărit de cât în casurile

prevădute de legi și dupe formele prevădute de ele.

Nimeni nu poate fi oprit sau arestat afară de cazul de vină veghiată, de cât în puterea unui mandat judecătoresc motivat, și care trebuie să-i fie comunicat la momentul arestării sale, sau cel mult în 24 ore dupe arestațiune.

Nimeni nu poate fi sustras în contra voinței sale de la judecătoria ce-i dă legea.

Domiciliul este neviolabil.

Nici o vizitare a domiciliului nu se poate face de cât în cazurile anume prevădute de lege și potrivit formelor de ea prescise.

Nici o pedepsă nu poate fi înființată nici aplicată de cât în puterea unei legi.

Nici o lege nu poate înființa pedeapsa confiscării averilor.

Pedeapsa morții nu se va putea reînființa afară de cazurile prevădute în codul penal militar în timp de resbel.

Proprietatea de ori-ce natură precum și toate creanțele asupra statului sunt sacre și neviolabile.

Niminea nu poate fi expropriat de cât pentru cauză de utilitate publică legalmente

constatată și dupe o dreptă și prealabilă despăgubire.

Prin cauză de utilitate publică urmează a se înțelege numai comunicațiunea și salubritatea publică, precum și lucrările de apărarea țerei. Legile existente privitoare la alinierea și lărgirea stradelor de prin comune precum și la malurile apelor ce curg prin sau pe lângă ele, rămân în vigoare.

Legi speciale vor regula procedura și modul expropriațiunii.

Libera și ne împedicata întrebuințare a râurilor navigabile și flotabile, a șoselelor și altor căi de comunicare este de domeniul public.

Proprietatea dată țăranilor prin legea rurală și despăgubirea garantată proprietarilor prin acea lege, nu vor putea fi nici o dată atinse.

Libertatea conștiinței este absolută.

Libertatea tuturilor cultelor este garantată, întru cât însă celebrațiunea lor nu aduce o atingere ordinii publice sau bunelor moravuri. Religiiunea ortodoxă a răsăritului este religiiunea dominantă a statului român.

Biserica ortodoxă română este și rămâne

ne atârnată de orî-ce chiriachie străină, păstrânduşi însă unitatea cu biserica ecumenică a răsăritului în privinţa dogmelor. Afacerile spirituale canonice şi disciplinare a le bisericei ortodoxe române, să vor regula de o singură autoritate sinodală centrală conform unei legi speciale.

Mitropoliţii şi Episcopii eparchioţi ai bisericei ortodoxe române, sunt aleşi după modul ce să determină dupe o lege specială.

Actele statului civil sunt de atribuţia autorităţii civile.

Intocmirea acestor acte va trebui să precedă în tot d'auna benedicţiunea religioasă care pentru căsătorii va fi obligătoare afară de casurile ce să vor prevedea prin anume lege.

Învăţământul este liber.

Libertatea învăţământului este garantată întru cât exerciţiul ei nu ar atinge bunele moravuri s'aŭ ordinea publică.

Represiunea delictelor este regulată numai prin lege.

Se vor înfiinţa treptat şcoli primare în toate comunele României.

Învăţătura în şcolile statului să dă fără plată.

Învăţătura primară va fi obligatorie pentru tinerii români pretutindenî unde să vor afla instituite şcoli primare.

O lege specială va regula tot ce privesc învăţământul public.

Constituţiunea garantează tutulor libertatea de a comunica şi publica ideile şi opiniile lor prin grai, prin scris şi prin presă; fie-care fiind răspunzător de abuzul acestor libertăţi în casurile determinate prin codicile penal, care nici într'un cas nu va putea restrânge dreptul înşine. Nici o lege excepţională nu se va putea înfiinţa în această materie.

Nici censura, nici o altă măsură preventivă pentru apariţiunea, vinderea saŭ distribuţiunea orî-cărei publicaţiuni nu să va putea înfiinţa.

Nu este nevoie de autorisaţia prealabilă a nici unei autorităţi pentru apariţiunea orî-cărei publicaţiuni.

Nici o cautiune nu se va cere de la dioştii scriitori, editori, tipografi şi litografi presa nu va fi pusă nici o dată sub regimul aver-tismentelor.

Nici un ziar sau publicațiune nu va putea fi suspendat sau suprimat.

Autorul este răspunzător de scrierile sêle; în lipsa autorului este răspunzător girantul, iar în lipsa acestuia editorul. Ori-ce ziar trebuie să aibe un girant răspunzător care să se bucure de drepturile civile și politice.

Delictele de presă să judecă de juriu, afară de acelea care s'ar comite în contra persoanei Regelui și a familiei Regale sau contra suveranilor statelor străine. Aceste delikte să vor judeca de Tribunalele ordinare dupe dreptul comun.

Arestul preventiv în materie de presă este interzis.

Secretul scrisorilor și al depeșilor telegrafice este neviolabil.

O lege va determina responsabilitatea agenților guvernului pentru violarea secretului scrisorilor și depeșilor încredințate poștei și telegrafului. Românii au dreptul de a se aduna pacinici și fără arme, conformându-se legilor care regulază exercitarea acestui drept pentru a tracta tot felul de citațiuni; întru acesta nu este trebuința de autorisație specială.

Aceste dispozițiuni nu se vor aplica și întruților în loc deschis care sunt cu totul supuse legilor polițienesci.

Românii au dreptul a se asocia conformându-se legilor; care regulază exercițiul acestui drept.

Fie care are dreptul de a se adresa la autoritățile publice prin petițiuni subscrise de către una sau mai multe persoane, neputând însă petiționa de cât în numele subscrișilor.

Numai autoritățile constituite au dreptul de a adresa petițiuni în nume colectiv.

Nici o autorisațiune prealabilă nu este necesară pentru a se exercita urmărirea contra funcționarilor publici pentru faptele administrațiunei lor de părțile vătămate; rămâind însă neatinse regulile speciale statornicite în privința ministrilor.

Casurile și modul urmăriri se vor regula prin anume lege.

Dispozițiuni speciale în codicile penale vor determina penalitățile prepuitorilor.

Nici un Român fără autorisația guvernului nu poate intra în serviciul unui stat fără

ca însuși prin această să-și pierdă naționalitatea.

Extrădarea refugiaților politici este oprită.

Despre puterile statului.

Tôte puterile statului emană de la națiune, care nu le poate exercita de cât numai prin delegațiune și după principiile și regulile aședate în constituție.

Puterea legislativă să exercită colectiv de către Rege și representațiunea națională. Reprezențațiunea națională se împarte în două adunări:

Senatul și adunarea deputaților.

Orî-ce lege cere învoirea a câtor trele ramuri ale puterei legiuitoare.

Nici o lege nu poate fi supusă sancțiuni Regale, de cât dupe ce se va fi discutat și votat liber de majoritatea ambelor adunări. Inițiativa legilor este dată fie-căria din cele trei ramuri ale puterei legislative.

Totuși orî-ce lege relativă la veniturile și cheltuelile statului său contingentul armatei, trebuie să fie votată mai întâi de adunarea deputaților. Interpretațiunea legilor

cu drept de autoritate să face numai de puterea legiuitoare.

Puterea executivă este încredințată Regelui care o exercită în modul regulat prin constituție.

Puterea judecătorească să exercită de Curți și Tribunale. Hotărîrile și sentințele lor să pronunță în virtutea legii și să execute în numele Regelui.

Interesele esclusiv județene sau comunale, să regulază de către consiliurile județene sau comunale dupe principiile aședate prin constituție și prin legi speciale.

Despre representațiunea națională.

Membrii amândouora adunărilor represintă națiunea, iar nu numai județul său localitatea care 'ia numit.

Ședințele adunărilor sunt publice.

Cu toate acestea, fie-care adunare să formează în comitet secret dupe cererea președintelui său a zece membrii. Ea decide în urmă cu majoritate absolută dacă ședința

trebuie redeschisă în public asupra aceluiași obiect.

Fe-care din adunări verifică titlurile membrilor săi și judecă contestațiunile ce se ridică în această privință. Nici o alegere nu poate fi invalidată de cât cu două treimi din numărul membrilor prezinți.

Nimeni nu poate fi tot de o dată membru al unia și al celei lalte adunări. Membrii uneia sau celei lalte adunări, numiți de guvern într-o funcțiune salariată pe care o primesc, încetază de a fi deputați sau senatori și nu-și reiau exercițiul mandatului lor de cât în virtutea unei noui alegeri.

Aceste dispozițiuni nu se aplică miniștrilor. Legea electorală determină incompatibilitățile. La fie-care sesiune adunarea deputaților și numesce Președintele, vice-președinții și compune biuroul său.

Senatul alege din sânul său pe președinte, pe vice-președinți precum și pe cei-lalți membri ai biuroului său.

Orice rezoluțiune este luată cu majoritatea absolută a sufragielor, afară de cea ce se va statornici prin regulamentele cor-

purilor legiuitoare în privința alegerilor și presentațiunilor.

În cas de împărțela a voturilor propozițiunea în deliberațiune este respinsă.

Adunările țin ședințe cu jumătate plus unul din numărul membrilor înscriși în apelul nominal.

Voturile se dau prin sculare și ședere, prin viu grai sau prin scrutin secret.

Un proiect de lege nu poate fi adoptat de cât dupe ce s'a votat articol cu articol.

Fie-care adunare are dreptul de anchetă. Adunările au dreptul de a amenda și de a despărți în mai multe părți articolile și amendamentele propuse.

Fie-care membru al adunărilor are dreptul a adresa miniștrilor interpelări. Orice cine are dreptul a adresa petițiuni adunărilor prin mijlocirea biuroului său a unuia din membrii săi.

Fie-care din adunări are dreptul de a trimite miniștrilor petițiunile ce îi sunt adresate. Miniștrii sunt datorți a da explicațiuni asupra coprinderi lor ori de câte ori adunarea ar cerea-o.

Nici unul din membrii uneia sau celei lalte

adunări nu p^ote fi urmărit sau prigonit pentru opiniunile și voturile emise de d^{en}sul în cursul exercițiului mandatului său.

Nici un membru al uneia sau celei lalte adunări nu p^ote în timpul sesiunei să fie nici urmărit, nici arestat în materie de represiune, de cât cu autorisațiunea adunării din care face parte, afară de casul de vină vădită.

Detențiunea sau urmărirea unui membru al uneia sau celei lalte adunări este suspendată în tot timpul sesiunei dacă adunarea o cere.

Fie-care adunare determină prin regulamentul său, modul dupe care ea și exercită atribuțiunile.

Fie-care din adunări deliberază și iașu rezoluțiunile lor separat, afară de casurile anume specificate în constituțiunea de față.

Fie-care din ambele adunări are dreptul exclusiv de a exercita propria sea poliție prin președintele ei care singur dupe încuviințarea adunării p^ote da ordin gardei de serviciu.

Nici o putere armată nu se p^ote pune la ușile sau în giurul uneia sau celei lalte din adunări fără invoirea ei.

Despre Rege.

Puterile constituționale ale Regelui sunt ereditare în linie coborâtore directă și legitimă a *Majestăței S^{elle} Regelui Carol I* de Hohenzollern Sigmaringen din bărbat în bărbat, prin ordinul de primogenitură și cu exclusiunea perpetuă a femeilor și coborîtorilor lor. Coborîtorii Majestăței S^{elle} vor fi crescuți în religia ortodoxă a răsăritului.

În lipsă de coborîtori în linie bărbătască ai Majestăței S^{elle} Carol I de Hohenzollern Sigmaringen, succesiunea Tronului se va cuveni celui mai în v^{er}stă dintre frații sei sau coborîtorii acestora dupe regulile statornicite mai sus.

Dacă nici unul dintre frații sau coborîtorii lor nu s'ar mai găsi în viu^{et}ă, sau ar declara mai dinnainte că nu primesc Tronul, atunci Regele va putea numi succesorul său dintr'o dinastie suverană din Europa, cu primirea representațiunei naționale dată în forma prescrisă de Constituție.

Dacă nici una nici alta nu va avea loc, Tronul este vacant.

La cas de vacanță a Tronului, ambele

Adunări să întrunesc îndată într-o singură Adunare chiar fără convocare, și cel mai târziu până în opt zile dela întrunirea lor, aleg un Rege, dintr-o dinastie suverană din Europa Occidentală.

Prezența a trei pătrimi din membrii cari compun fie-care din ambele Adunări și majoritatea de două treimi a membrilor preșinți sunt necesare pentru a se putea procede la această alegere.

La cas când Adunarea nu se va fi făcut în termenul mai sus prescris, atunci în a noua și la amiazi, adunările întrunite vor păși la alegere ori care ar fi numărul membrilor preșinți, și cu majoritatea absolută a voturilor.

Dacă Adunările s'ar afla disolvate în momentul vacanței Tronului, să va urma dupe modul prescris mai jos.

În timpul vacanței Tronului, Adunările întrunite vor numi o Locotenentă Regală, compusă de trei persoane care va exercita puterile Regale până la suirea Regelui pe Tron.

În toate cazurile mai sus arătate votul va fi secret.

La mórtea Regelui, Adunările să întrunesc chiar fără convocare cel mai târziu 10 zile dupe declararea morți.

Dacă din întâmplare elle au fost disolvate mai înainte și convocarea lor a fost hotărâtă în actul de disolvare pentru o epocă în urma celor 10 zile, atunci Adunările cele vechi se adună până la întrunirea acelor care au a le înlocui.

Dela data morți Regelui și până la depunerea jurământului succesorului său la Tron, puterile constituționale ale Regelui sunt exercitate în numele poporului Român, de Miniștrii întruniți în consiliu și sub a lor responsabilitate.

Regele este major la vârstea de 18 ani împliniți.

La suirea Sea pe Tron, el va depune mai întâi în sênul Adunărilor întrunite următorul jurământ:

«Jur de a păzi Constituțiunea și legile «poporului Român, de a manține drepturile «lui naționale și integritatea teritoriului.»

Regele în viață fiind, poate numi o regență compusă de trei persoane care dupe mórtea Regelui să exercite puterile Regale

în timpul minorității succesorului Tronului. Acastă numire să va face cu primirea reprezentățiunei naționale dată în forma prescrisă de Constituție.

Regența va exercita tot deodată și tutela succesorului Tronului în timpul minorității acestuia.

Dacă la mórtea Regelui, Regența nu s'ar găsi numită, și succesorul tronului ar fi minor, ambele adunări întrunite vor numi o Regență, procedând dupe formele prescrise în Constituție.

Membrii Regenței nu intră în funcțiune de cât dupe ce vor fi depus solemn înaintea ambelor Adunări întrunite jurământul prescris pentru Rege.

Dacă Regele se află în imposibilitate de a domni, Ministri, dupe ce au constatat legalmente această imposibilitate, convócă îndată Adunările.

Acestea aleg Regența care va forma și Tutela.

Nici o modifi cațiune nu se pôte face Constituții în timpul Regenței.

Regele nu va putea fi tot d'odată și șe-

ful unui alt Stat fără consimțământul Adunărilor.

Nici una din Adunări nu pôte delibera asupra acestui obiect, dacă nu vor fi pre-sinți cel puțin două treimi din membrii care o compun, și hotărârea nu se pôte lua de cât cu două treimi din voturile membrilor de față.

Persóna Regelui este neviolabilă.

Ministrii lui sunt răspundători.

Nici un act al Regelui, nu pôte avea tărie, dacă nu va fi contra-semnat de un Ministru, care prin acesta chiar devine răspundător de acel act.

Regele numește și revócă pe Ministri sei.

El sancționéză și promulgă legile.

El pôte refusa sancțiunea sea.

El are dreptul de amnistie în materie politică.

Are dreptul de a erta saũ micșora pedepsele în materii criminale, afară de cea ce se statornicește în privința Ministrilor.

El nu pôte suspenda cursul urmării saũ al judecării, nici a interveni prin nici un mod în administrația justiției.

El numesce saŭ confirmă în toate funcțiunile publice.

El nu poate crea o nouă funcțiune fără o lege specială.

El face regulamente, necesarii pentru executarea legilor, fără să poată veri-o dată modifica saŭ suspenda legile, și nu poate scuti pe nimini de executarea lor.

El este capul puterii armate.

El conferă gradurile militare în conformitate cu legea.

El va confera decorațiunea Română, conform unei anume legi.

El are dreptul de a bate moneda, conform unei legi speciale.

El încheie cu statele streine, convențiunile necesarii pentru comerț, navigațiune și alte asemenea; însă, pentru ca aceste acte să aibă autoritate îndatoritoare, trebuie mai întâi a fi supuse puterii legislative și aprobate de ea.

Legea fixază lista civilă pentru durata fiecărei Domnii.

La 15 Noembre a fiecărui an, Adunarea Deputaților și Senatul se întrunesc fără con-

vocare, dacă Regele nu le-a convocat mai înainte.

Durata fiecărei sesiuni este de trei luni.

La deschiderea sesiunii, Regele espune prin un mesagiu, starea țerei, la care Adunările fac răspunsurile lor.

Regele pronunță închiderea sesiunii.

El are dreptul de a convoca în sesiune extra-ordinară Adunările.

El are dreptul de a disolva ambele Adunări de o dată saŭ numai una din ele.

Actul de disolvare trebuie să conție convocarea alegătorilor până în două luni de zile, și a Adunărilor până în trei luni.

Regele poate amâna Adunările; orî cum, amânarea nu poate exceda termenul de o lună nici a fi reînnoită în aceeași sesiune fără consimțământul Adunărilor.

Regele nu are alte puteri, de cât cele date lui prin Constituție.

Despre Miniștri.

Nu poate fi Ministru de cât cel care este Român din nascere, saŭ cel care a dobândit înpămîntenirea.

Nici un membru al familiei Regale nu p^ote fi Ministru.

Dacă Miniștrii nu ar fi membrii ai Adunărilor, ei pot lua parte la desbaterea legilor, fără a avea însă și dreptul de a vota.

La desbaterile Adunărilor prezența cel puțin a unui Ministru e necesară.

Adunările pot exige prezența Miniștrilor la deliberațiunile lor.

În nici un cas ordinul verbal său înscris al Regelui nu p^ote apăra pe un Ministru de răspundere.

Fie-care din ambele Adunări precum și Regele au dreptul de a acusa Miniștrii și a trimite dinaintea Înaltei Curți de Casație și Justiție, care singură în secțiuni unite este în drept ai judeca, afară de cele ce se vor statua prin legi, în ceea ce privesce exercițiul acțiunii civile a părții blesate, și în ceea ce privesce crimele și delictele comise de Miniștrii afară de exercițiul funcțiunii lor.

Punerea sub acusațiune a Miniștrilor, nu se p^ote rosti de cât prin majoritate de două treimi a membrilor de față.

Acusațiunea pornită de reprezentațiunea

națională contra Miniștrilor, se va susține de ea însăși.

Urmărirea pornită de Rege se va face prin Ministerul public.

Pedepsa nu va putea fi mai mare de cât detențiunea, fără prejudiciul casurilor anume prevăzute de legile penale.

Regele nu p^ote să erte sau să micșoreze pedepsa hotărâtă Miniștrilor de către Înalta Curte de Casație și de Justiție, de cât numai dupe cererea Adunărei care îi ar fi pus în acusațiune.

Despre puterea judecătorească.

Nici o jurisdicțiune nu se p^ote înființa de cât numai în puterea unei anume legi.

Comisiuni și Tribunale extra-ordinare nu se pot crea sub nici un fel de numire, și sub nici un fel de cuvânt.

Pentru întregul stat Român este o singură Curte de Casație.

Juriul este statornicit în toate materiile criminale și pentru delictele politice și de presă.

Acțiunea pentru daune interese rezultând din fapte și delict de presă, nu se p^ote

intenta de cât înaintea aceleași jurisdicțiuni. — Numai comisiunea juraților va judeca și pronunța asupra daunelor interese și asupra cuantumului lor.

Despre instituțiunile județene și comunale.

Instituțiunile județene și comunale sunt regulate de legi.

Aceste legi vor avea de basă descentralizarea administrațiunei mai complectă și independența comunală.

Despre Finance.

Orice imposit este așezat numai în folosul Statului, judeciului său comune.

Nici un imposit al Statului nu se poate stabili și percepe de cât numai în puterea unei legi.

Nici o sarcină, nici un imposit judecian nu se poate așeza de cât cu învoirea consiliului judecian.

Nici o sarcină, nici un imposit comunal nu se poate pune de cât cu consimțământul consiliului comunal.

Impositele votate de consiliile județene și comunale, trebuie să primescă confirmatiunea puterei legiuitoare și întărirea Regelui.

Nu se pot statornici privilegii în materii de imposit.

Nici o excepțiune sau micșorare de imposit nu se poate statornici de cât printr-o lege.

Nici un fond pentru pensii sau gratificațiuni în sarcina tesaurului public nu se poate acorda, de cât în virtutea unei legi.

În fie-care an Adunarea Deputaților încheie socotele și votază budgetul.

Tote veniturile sau cheltuelile Statului, trebuesc trecute în budget și în socoteli.

Budgetul se va presanta tot d'auna cu un an înainte de punerea lui în aplicare Adunării Deputaților, — și nu va fi definitiv de cât dupe ce se va vota de dânsa și sancționa de Rege.

Dacă budgetul nu se votază în timp util, puterea executivă va îndestula serviciile publice dupe budgetul anului precedent, fără a putea merge cu acel budget mai mult de un an peste anul pentru care a fost votat.

Regularea definitivă a socotelilor trebuie

să fie prezentată Adunărei cel mai târziu, în termen de două ani dela încheerea fiecărui exercițiu.

Legile de finance se publică în *Monitorul Oficial*, ca și celelalte legi și regulamente de administrațiune publică.

Pentru totă România este o singură Curte de Compturi.

Diferitele fonduri provenite până acum din casse speciale și de care guvernul dispune sub diferite titluri, trebuie să fie cuprinse în budgetul general al veniturilor Statului.

Despre puterea armată

Tot Românul face parte din unul din elementele puterii armate, conform legilor speciale.

Militarilor nu li se pot lua gradurile, onorurile și pensiunile de cât numai în virtutea unei sentințe judecătorești și în cașurile determinate de lege.

Contingentul armatei se votează pe fiecare an.

Legea care fixază acest contingent nu poate avea tărie mai mult de cât pe un an.

Garda cetățenescă este și rămâne desființată.

Nici o trupă streină nu va putea fi admisă în serviciul statului, nici ocupa teritoriul României, nici trece pe el de cât în puterea unei anume legi.

Dispositiuni generale.

Culorile României urmază a fi albastru, galben și roșiu.

Orașul București este capitala Statului Român și reședința Guvernului.

Nici un jurământ nu se poate impune cuiva de cât în puterea unei legi care hotărăsește și formula lui.

Nici o lege, nici un regulament de administrațiune generală, județeană sau comunală nu pot fi îndatoritoare, de cât dupe ce se publică în chipul hotărât de lege.

Constituțiunea nu poate fi suspendată nici în total nici în parte.

Despre revisuirea Constituțiunei.

Puterea legiuitoare are dreptul a declara că este trebuință a se supune revisiunei

dispozițiunile din Constituțiune anume arătate.

Dupe această declarațiune, citită de trei ori din 15 în 15 zile în ședință publică și primită de ambele Adunări, acestea sunt disolvate de drept și se convocă altele în termenul prescris de Constituție.

Adunările cele noi proced în acord cu Regele la modificarea puncturilor supuse revisiunei.

În acest cas, adunările nu pot delibera dacă cel puțin două treimi a membrilor din care se compun nu sunt prezenți, și nici o schimbare nu se poate adopta dacă nu va întruni cel puțin două treimi ale voturilor.

PARTEA II-a.

Despre capacitatea electorală.

Pentru a fi alegător, să cere :

- a) A fi Român de nascere sau a fi dobândit împământenirea.
- b) A avea vârstea de 21 ani împliniți.
- c) A întruni condițiunile cerute pentru a figura în veriful din colegiurile indicate mai jos.

Sunt incapabili de a fi alegători.

Cerșitorii.

Cei puși sub interdicție judecătorească cei în stare de faliment declarați și nereabilitați.

Servitorii cu simbrie.

În categoria servitorilor nu intră îngrijitorii de moșii, calfele, secretarii și în ge-

nere toți angloiații caselor de comerț și stabilimentelor industriale.

Sunt nedemni de a fi alegători.

Cei condamnați pentru crime.

Cei condamnați pentru delictele prevădute la art. 117, 121, 126, 127, 138, 146, 197, alin. II, 200, 205, 267, 268, 285 alin. II, 291, 293, 308, 311, 316, 322, 325 și 334 din codul penal.

Persoanele indeobște cunoscute că țin case de prostituțiune sau joc de noroc.

Cei care țin case de joc de noroc numai atunci pot fi excluși când vor fi osândiți printr-o sentință definitivă.

Despre eligibili.

Pentru a fi eligibili la Senat să cere:

a) A fi Român de nascere sau naturalizat.

b) A se bucura de drepturile civile și politice.

c) A fi domiciliat în România.

d) A avea vârsta de 40 ani.

e) A avea un venit de orice natură de

lei 9,400 dovedit în modul descris mai jos *despre cens.*

Sunt dispensați de cens.

a) Foști președinți sau vice-președinți ai vre-unei din Adunările legiuitoare.

b) Foști Deputați și foști Senatori cari au făcut parte din două legislaturi.

c) Generali și asimiliați lor.

d) Coloneli în demisie și disponibilitate.

e) Foști și actuali Miniștri sau reprezentanți diplomatici ai țării.

f) Acei ce au ocupat în timp de trei ani funcțiunea de membru de Curte, sau în timp de un an funcțiunea de Președinte de Curte, de Procuror general, de Procuror sau membru la Curtea de Cassație.

g) Acei ce au diplomă de doctor sau licențiat de orice specialitate și cari vor fi exercitat profesiunea lor în timp de șase ani cel puțin.

h) Membrii Academiei Române.

Monahii nu pot fi aleși reprezentanți în corpurile legiuitoare.

Despre incapacităţi.

Sunt incapabili de a fi aleşi cei-ce sunt incapabili de a fi alegători.

Sunt nedemnî de a fi aleşi, cei-ce sunt nedemnî de a fi alegători.

Pentru a fi eligibil la Cameră se cere:

a) A fi Român de naştere sau a fi în-pămîntenit.

b) A se bucura de drepturile politice şi civile.

c) A avea vârstea de 25 ani împliniţi.

d) A fi domiciliat în România.

Pentru a fi eligibil la Consiliul judeţen.

Să cer aceleaşi condiţiuni ca pentru Cameră, afară de domiciliu pe care trebuie să'l aibe în judeţul unde este ales.

Pentru a fi eligibil la Comună se cere:

Aceleaşi condiţiuni ca şi pentru Cameră afară de domiciliu pe care trebuie să'l aibe în comuna unde s'a ales.

Despre incompatibilităţi la Senat şi Cameră.

Militarii în activitate, funcţionarii activi judecătoreşti, financiari, fiscali, guvernatorul

băncei naţionale, directorii acestor bănci numiţi de Guvern, directorii sucursalelor băncei naţionale, directorii Creditelor agricole, adjutorele de Primar, membrii Comitetului permanent, nu vor putea fi aleşi în nici unul din Corpurile legiuitoare dacă nu'şi vor fi dat demisiunea sau nu vor fi fost revocaţi cel mult trei zile dupe publicarea decretului de convocarea colegiilor electorale.

Demisiunea se va publica prin *Monitorul Oficial* sau prin orî-ce alt organ de publicitate în termenul arătat mai sus.

Profesorii definitivî ai învăţămîntului superior şi secundar pot fi aleşi Deputaţi sau Senatori, afară de:

Inspectorii generali ai instrucţiunii.

Revisorii scolare.

Directorii şi provisorii diverselor stabilimente de învăţămînt.

Medicii, Inginerii, Arhitecţii şi Advocaţii Statului pot fi aleşi în corpurile legiuitoare.

Medicii primari de judeţe, medicii de spitale rurale şi advocaţii Statului vor fi datorî să opteze între mandatul de Deputat sau Senator şi funcţiunea ce ocupă.

Primarii pot fi aleși atât în Cameră, cât și în Senat afară de colegiul al doilea de Cameră în orașul unde și exercită funcțiunea lor.

Generalii pot fi aleși în Senat. Nu vor putea fi aleși însă în circumscripțiunea unde au comandamentul lor.

Asemenea pot fi aleși în Senat și Colonelii în disponibilitate.

Funcțiunea de Ministru și sub-secretar de Stat nu este incompatibilă cu mandatul de Deputat sau Senator.

Deputații și Senatorii nu vor putea încheia cu Statul în timpul mandatului lor, nici un contract de lucrări sau furnituri, sub pedeapsă de pierderea mandatului lor de reprezentanți și de nulitatea contractului.

Membrii uneia sau celei-lalte Adunări numiți de Guvern într-o funcțiune salariată pe care o primesc, încetează de a fi Deputați și nu și reiau exercițiul mandatului lor de cât în virtutea unei noi alegeri.

La Comună.

Nu pot fi Primari cei cari nu știu citi și scrie.

Nu pot fi Consilieri Comunali:

Toți funcționarii și însărcinații sub orice titlu și condițiune, retribuiți de Stat, județ și comună. Această dispozițiune nu se aplică membrilor învățământului superior și secundar.

Persoanele cari au contracte de orice fel de întreprindere ale comunei, direct sau prin persoane interpuse.

Cei-ce nu știu citi și scrie în comunele urbane.

Arendașii, Intendenții sau Îngrijitorii de moșii în comunele rurale.

Debitanții de beuturi spirtoase în comunele rurale.

Ascendenții și descendenții, frații și aliații de același grad, precum și unchiul cu nepoții, nu pot fi simultaneu membrii ai aceleiași consiliu comunal.

Nimeni nu poate fi consilier în mai multe comune.

Mandatul de consilier comunal este incompatibil cu acela de consilier județian.

Casurile de incompatibilitate să judecă de către autoritatea însărcinată cu verificarea

alegerii, cu drept de recurs la Ministerul de Interne pentru comunele urbane reședințe de județ.

Consilierul care ar fi într'unul din cazurile de incompatibilitate prevădute de lege, și ar intra în funcțiune, se va exclude din consiliu chiar posterior validării alegerii. Această escludere să pronunțe de consiliul comunal din oficiu său dupe cererea oricărui alegător din comună.

Consilierul comunal care posterior validării alegerii ar cădea într'unul din cazurile de incompatibilitate prevădute de lege, va fi declarat demisionat de consiliul comunal din oficiu său dupe cererea oricărui alegător din comună.

În contra decisiunii consiliului comunal, cel interesat, sau oricărui alegător din comună, va putea face recurs, în termen de zece zile libere dela pronunțare la Ministerul de Interne pentru comunele urbane reședințe de județ și la Comitetul permanent pentru cele-lalte.

Despre domiciliu.

Domiciliul politic al fie-cărui alegător este dupe alegerea sa în orașul, în județul său în comuna în care își plătește darea directă, sau unde își are proprietatea, ori principalul său aședemânt.

Când cine-va plătește darea sa are proprietăți în mai multe locuri, este liber ași alege domiciliul său politic în oricărui din acele locuri ar voi, neputând însă exercita dreptul său de alegător, de cât într'un singur colegiu.

La așa cas, este dator a face înscrisă declarațiune de alegerea domiciliului, cu trei luni înaintea termenului încheerii listelor provisorii, atât la autoritatea comunală a locului unde a votat până atunci, cât și la primăria unde ar putea săși stabilească domiciliul politic, pentru a nu figura de cât într'o listă.

Alegătorul care și-a exercitat drepturile politice într'un județ, nu va putea să voteze în alt județ de cât dupe ce va fi făcut declarațiunea de schimbare de domiciliu conform regulilor citate mai sus.

Despre constatarea censului.

Censul nu se poate dovedi de cât prin rolul de contribuțiune, chitanțele sau aver-tismențele din partea împlinitorilor de dări pe anul încetat și pe anul corent.

Se vor ține în seamă: bărbatului contribuțiile femeii și tatălui ale copiilor săi minori, pe tot timpul cât vor avea usufructul legal.

Proprietarul unui imobil scutit provisoriu de plata impositului către Stat, va exercita dreptul de alegător ca și cum ar plăti acel imposit.

Veniturile fondurilor situate în diferite comune și diferite județe, vor fi ținute în seamă pentru complectarea censului cerut de lege.

Despre colegiurile electorale.

Pentru Senat corpul electoral se împarte în fie-care județ în două colegiuri:

Colegiul I. Fac parte din acest colegiu acei ce au un venit fonciar rural sau urban de cel puțin 2000 lei anual, și cari întrunesc cele-lalte condițiuni cerute spre a fi alegători.

Sunt dispensați de cens.

a). Foștii și actualii președinți sau vice-președinți a vre-uneia din Adunările legiuitoare.

b). Foștii și actualii Deputați și Senatori cari au făcut parte din două legislațiuni.

c). Generalii și Colonelii și acei cari au un grad asimilat cu acela de General sau Colonel.

d). Foștii și actualii Miniștrii sau reprezentanții diplomatici ai țerei.

e). Foștii și actualii membrii sau președinți de Curte, procurori generali pe lângă Curțile de apel, președinții, membrii, sau procurorii la Cîrtea de Cassație.

f). Acei ce au diplomă de Doctor sau licențiat în orî-ce specialitate și cari vor fi exercitat profesiunea lor în timp de 6 ani.

g). Membrii Academii Române.

Colegiul II. Fac parte din acest colegiu, toți alegătorii direcți din orașe și din comunele rurale, cari au un venit funciar rural sau urban de 2000 lei în jos până la 800 lei, cum și comercianții și industriași cari plătesc o patentă de clasa I-a și II-a.

Sunt dispensați de cens.

a). Ceî-ce posed o diplomă de Doctor de orî-ce specialitate sau un alt titlu equivalent cu acela de Doctor, emanat de la scoli speciale superioare.

b). Licențiați în drept, litere, filosofie sau științe.

c). Foști și actuali Magistrați cari au funcționat timp de 6 ani.

d). Inginerii arhitecților, farmaciști și Medicii veterinari cu diplomă.

e). Profesori scólor din orașe, ale Statului, sau ale scólor secundare recunoscute de Stat.

f). Pensionari cari primesc o pensie minimum de 1000 lei anual.

Fie care din aceste colegiuri votéză separat.

Colegiul I. dá doui senatori pentru fiecare județ.

Colegiul II. dá un senator de fie-care județ cu excepțiunea următoarelor județe, care aleg dupe cum urméză: Ilfov 5, Iasy 3, Braila, Covurluiu, Doljiu, Prahova, Botoșani, Tutova, Teleorman, Mehedinți, Buzău, Bacău, Putna, Dâmbovița, Romanați și Némțul, câte doui Senatori de județ.

Pentru Cameră. Corpul electoral este împărțit în fie-care județ în trei colegiuri.

Colegiul I. Fac parte din acest colegiu toți acei cari întrunind celelalte condițiuni cerute de lege, au un venit funciar rural sau urban de cel puțin 1200 lei.

(In acest colegiu nimeni nu este admis cu dispensă de cens.)

Colegiul II. Fac parte din acest colegiu toți aceia care întrunind celelalte condițiuni prevădute de lege, au domiciliul și reședința în orașe și plătesc către Stat o dare anuală directă, de orî-ce natură, de cel puțin 20 lei.

Sunt scutiți de cens în acest colegiu.

a). Profesiunile libere.

b). Oficierii în retragere.

c). Pensionari Statului.

d). Ceî ce au absolvit cel puțin învățământul primar.

Colegiul III. Fac parte din acest colegiu toți cari nu sunt alegători în colegiul I. și II. și plătesc o dare cât de mică către Stat. Alegătorii acestui colegiu care au un venit funciar rural de 300 lei în sus și care știu citi și scrie, pot să voteze dupe vonița lor, sau direct pe deputat la orașul de re-

ședință, sau indirect pe delegat în comunele lor, împreună cu alegătorii fără știință de carte și cari nu au venitul cerut.

Votază asemenea direct cu drepturi de cens.

a). Invățătorii sătești și preoții.

b). Cei ce plătesc arendă anuală de cel puțin una mie lei.

Despre Delegați.

50 Alegători aleg un delegat.

Primarul, Notarul, Perceptorul, Șeful de garnisonă, precum și orîce funcționar public nu vor putea fi aleși delegați. Delegații cu alegătorii direcți din al treilea colegiu votază împreună.

Despre formarea colegiurilor.

Tote comunele urbane și rurale din județ formează un singur colegiu cu orașul de reședință.

Aceste trei colegiuri aleg direct, în modul următor:

Colegiul I. alege câte două Deputați de fie care județ, cu excepțiunea județelor: Ilfov,

Iasy, Doljiu, Buzeu, Mehedinți, Prahova, Teleorman, Bacău, Putna, Botoșani și Tutova, care aleg dupe cum urmează:

Ilfov *cinci*, Iasy și Doljiu câte *patru*; Buzeu, Mehedinți, Prahova, Teleorman, Bacău, Putna, Botoșani, Tutova câte *trei*.

Colegiul II. alege precum urmează:

București *nouă* deputați, Iasy *șese*, Craiova și Ploesci câte *patru*, Brăila, Turnu-Măgurele, Bacău, Roman, Galatz, Focșani, Bărlad și Botoșani câte *trei*, Buzeu, Giurgiu, Huși, Pitești și Turnu-Severin câte *două*; iar celelalte câte *unul*.

Colegiul III. alege un Deputat pentru fie care județ cu excepțiunea următoarelor județe, și anume: Ilfov, Doljiu, Mehedinți, Prahova, Buzeu, Bacău, Putna și Suceava care aleg câte *două*.

Pentru consiliul județian nu se formează liste deosebite; alegerea membrilor acestui consiliu să face după listele Camerei, împărțit corpul electoral tot în trei colegiuri.

Pentru comunele urbane reședințe de județe, alegătorii cari întrunesc condițiunile cerute să împart în două colegiuri:

Fac parte din colegiul întâiul toți acei cari au un venit funciar urban de cel puțin 600 lei.

Sunt scutiți de cens.

- a) Profesiunile libere.
- b) Officerii în retragere.
- c) Pensionarii Statului.
- d) Cei ce au absolvit cel puțin o școală de învățământ secundar.

Toți alegătorii cari întrunesc aceste condițiuni votază direct și aleg jumătate plus unul, din membrii cari compun consiliul comunal.

Fac parte din colegiul al doilea, toți acei cari au un venit funciar urban mai mic de șese sute lei, sau cari plătesc către Stat o dare directă anuală de cel puțin 20 lei.

Sunt scutiți de cens, cei ce au absolvit cel puțin învățământul primar, cu condițiune de a plăti darea căilor de comunicație sau a fi legalmente scutiți de plata acestei dări.

Alegătorii cari întrunesc aceste condițiuni votază direct.

Toți cei-lalți cari plătesc o dare cât de mică către Stat; votază prin delegațiune. 50 alegători aleg un delegat. Cei retribuiți de

Stat, județ sau comună nu pot fi aleși delegați.

Delegații cu alegătorii direcți din al doilea colegiu votază împreună și aleg jumătate din membrii consiliului comunal.

Pentru comunele urbane nereședințe de județ și pentru comunele rurale. Toți alegătorii votază direct într'un singur colegiu.

Despre listele electorale.

Listele alegătorilor să pregătesc pe fiecare an, prin îngrijirea autorităților comunale, pe baza ultimilor roluri de contribuțiuni. Ele sunt permanente, adăogirile nu se pot face de cât cu ocazia revizuirii anuale. La revizuirea anuală a listelor, consiliile comunale vor adăogi pe cei ce iar cunoște că au dobândit calitățile cerute de lege.

Consiliile comunale scot din liste:

Pe cei morți.

Pe aceia a căroră înscriere să va fi declarat nulă de autoritățile judecătorești.

Pe cei-ce vor fi perdut vre-una din calitățile cerute de lege pentru a fi alegători.

Pe cei care vor fi făcut cerere de schimbarea domiciliului.

Listele sunt de două feluri: *provisorii* și *definitive*.

Despre înscrierea și afișarea listelor provisorii.

Consiliile comunale vor încheia listele și le vor afișa la Primării, Prefecturi și Tribunale *în cea dintâi Duminică dupe 15 Ianuarie*.

Ele vor sta afișate *trei săptămâni*.

În aceste liste să vor arăta într-o colônă motivele pe care său întemeiat stergerile sau înscrierile.

Stergerea numelui alegătorului care a figurat în listele anului precedent, precum și respingerea cererei de înscriere, trebuie să i se notifice în interval de trei zile de la data afișării listelor arătând și motivele stergerei sau respingerei cererei. Asemenea notificare să va face și alegătorului care să va trece dintr-o listă într'alta arătânduise motivele acestei schimbări.

Aceste notificări să vor face gratis printr'un agent comunal.

Despre revisuirea listelor.

În fie-care județ consiliul comunal al orașului de reședință, prin înțelegere cu celealte consilii comunale din județ va face pe fie-care an de la 1—15 Ianuarie revisuirea listelor cetățenilor care întrunesc condițiunile cerute spre a fi alegători împărțindui la colegiurile unde au drept să voteze.

Pentru fie-care colegiu se va forma o deosebită listă care va cuprinde: numărul de ordine, numele și pronumele alegătorului, data nașterii, anul, luna, ziua, profesiunea, adresa alegătorului, plasa, comuna, strada și numărul casei. Numirea proprietății care îi dă censul, suma foncierei, patentei și căilor de comunicație, data și numărul rolului, titlurile celor scutiți de cens, dacă scie să scrie și să citească, data actului de împă-mântenire pentru cei naturalizați, motivul stergerei sau al înscrierii.

Când numărul alegătorilor trece de una mie, colegiul se împarte pe secțiuni, cuprinzând fie-care un număr egal de alegători.

Se va desemna localul unde are să voteze fie-care secțiune, ținându-se seamă de locuința alegătorului.

Alegătorii au drept a contesta această repartitie, în conformitate cu cele prevădute mai sus.

Nici o secțiune nu va putea fi compusă numai de delegați.

Repartițiunea lor se va face pentru ca să intre un număr egal de delegați în fiecare secțiune.

Consiliile comunale rurale și urbane din județe, sunt datore a trimite până la 8 Ianuarie listele electorale la consiliul comunal de reședință.

Acesta având în vedere rolurile generale ale județului, va încheia lista generală. — Autoritatea unde se vor afla rolurile de contribuții va fi datore să lase să ia copii sau extracte dupe ele, de ori-ce alegător.

Autoritățile sunt datore a libera de urgență ori ce copii și extracte dupe actele care ar fi necesari în sprijinirea unei reclamațiuni electorale.

Consiliile comunale rurale vor avea a revizui numai lista alegătorilor colegiului al treilea, ele vor rezolva și contestațiunile relative la acest colegiu.

Despre contestații și cereri de înscriere.

Orî-ce cetățen care ar avea reclamațiuni de făcut, se poate adresa la consiliul comunal de reședință în termen de *trei* săptămâni de la data afișării listelor până la ora 6 a celei din urmă zi.

Aceste *trei* săptămâni curg de la cea dintâi Duminică dupe 15 Ianuarie.

Despre încheerea și afișarea listelor definitive.

Dupe ce consiliul comunal de reședință va fi hotărât asupra tuturor reclamațiunilor ivite *în cele trei săptămâni cât a fost afișate listele provisorii*, el, închee listele definitive și le publică negreșit *trei zile* dupe expirarea termenului de *trei* săptămâni acordat pentru reclamațiuni.

În aceste *trei* zile nu se pot primi alte reclamațiuni.

În tot intervalul contestațiilor consiliile comunale stau în permanență.

Apelul la Tribunal.

În cele dintâi *cinci* zile ce urmează, alegătorii nemulțamiți fie că vor fi figurat

sau nu dinaintea consiliului comunal, vor putea apela în contra hotărârilor consiliului comunal la Tribunalul județului.

În ziua expirării acestui termen, Tribunalul va fi dator a afișa pe ușa pretoriului său toate apelurile primite arătând și ziua când fie-care va fi judecat.

Trei zile dupe această afișare va începe a curge termenul de 15 zile în limitele căruia urmează a fi judecate toate acele apeluri.

Apelul se va introduce printr'o simplă cerere înscrisă la grefa Tribunalului și făcută de apelant în persoană sau prin procurator, el să va putea trimite și prin poștă.

Recursul în Cassație.

În contra hotărârilor Tribunalului, alegătorii nemulțumiți, fie că vor fi figurat sau nu dinaintea consiliului comunal, vor putea apela la Curtea de Cassație *în termen de 10 zile* de la pronunțarea hotărârei. În ziua expirării acestui termen, se vor afișa pe ușa localului curții toate apelurile și ziua în care au a fi judecate fie-care dintr'ânsele.

Dece zile dupe această afișare va începe a curge termenul de *trei săptămâni* în

care au a fi judecate toate apelurile. Grefele Tribunalului și Curții de Cassație sunt dator să dea tuturilor acelora care vor cere, un certificat, constatând termenul când are a se judeca apelul.

În această materie instanțele judecătorești vor judeca pe părți fără a le mai cita și fără drept de opoziție.

Apelul atât în contra decisiunii consiliului comunal, cât și în contra hotărârei Tribunalului este suspensia de execuțiune.

Pe temeiul unor asemenea hotărâri lista să rectifice de către consiliul comunal în termen de trei zile de la a lor prezentare.

Toate reclamațiunile și ori ce acte de procedură în această materie sunt gratuite.

Listele alegătorilor stau pururea deschise în cancelariile Primăriilor, în tot timpul hotărât pentru reclamațiuni, pentru ca ori cine să le pôtă consulta și să scôtă copii dupe ele.

Despre imprimarea listelor.

În toate orașele de reședință a le județelor, Primăriile sunt dator să dea tipări sau autografia listele definitive, care ar conține

mai mult de 50 de alegători. Listele se vor da ori-cărei persoane care le-ar cere. Prețul lor se va hotărî de autoritatea comună, fără însă a putea fi mai mare de un leu de exemplar, când lista nu va cuprinde mai mult de una mie de nume. Când lista va cuprinde mai mult, prețul poate fi sporit cu 1 leu de fie-care mie mai mult.

Despre listele Colegiului al III-lea, alegători direcți.

În termen de 3 zile dupe ce listele electorale ale acestui colegiu au rămas definitive, Primarii tuturor comunelor rurale sunt datorî a trimite la comuna de reședință o listă scosă dupe lista electorală locală, care va cuprinde pe toți alegătorii direcți ai colegiului al III-lea.

Primarul comunei de reședință va publica o listă generală formată din listele trimise de Primăriile din județ. Această publicațiune trebuie să fie făcută cel mult în zece zile dupe primirea listelor parțiale din județ.

Despre lista Eligibililor la Senat.

Pentru Senat se formeză o listă a eligibililor, la aceleași epoci ca și în listele ale-

gătorilor, de către autoritățile comunale ale orașelor de reședință, potrivit regulilor de mai sus.

Reclamațiile contra acestor înscrieri sau omisiuni se vor face în termenii și în modul determinat pentru listele alegătorilor.

Lista eligibililor la Senat se va publica în «Monitorul Oficial», prin mijlocirea Ministerului de Interne.

Despre listele Universităților.

Rectoratele Universităților din București și Iașy vor alcătui listele electorale a le colegiului Universitar, conform regulilor stabilite mai sus.

Asemenea apelurile în contra hotărârilor Rectoratelor, se vor face în termeni și modul determinat pentru celelalte liste electorale.

Despre termeni.

Toate termenile prevădute în acest capitol să socotesc pe zile libere.

Despre cărțile de alegători.

Îndată ce listele au rămas definitive Primarul sau adjutóarele sêle, va fi dator a da

fie-cărui alegător din toate colegiurile o carte constatătoare a calităţii sale de alegător, în care se va arăta: Colegiul din care face parte, numele şi pronumele, etatea, profesiunea şi domiciliul.

Aceste cărţi vor fi tipărite lăsându-se în alb loc pentru a se trece numele, pronumele, vârsta, profesiunea alegătorului şi domiciliul; vor purta sigiliul Primăriei, vor fi subscrise de Primar sau loc-ţiitorul său şi de alegătorul respectiv. În cas când acest din urmă nu va sci ceti şi scrie, această împrejurare se va menţiona pe carte şi în cazul acesta se va scri semnalmentele persoanei, adică: pe lângă cele-lalte inscripţiuni talia, colórea părului şi a ochilor, facia cu trăsurile particulare şi caracteristice a le alegătorului.

Dacă până în ziua convocărei colegiului unul sau mai mulţi alegători nu 'şi au reclamat cărţile, Primarul va fi dator în interval de 3 zile a le remite la domiciliu sub luare de chitanţă.

În cas de neprimire din partea alegătorului, se va face un proces-verbal, subscris

de agentul comunal şi de 3 alegători cel puţin.

Refusul liberărei cărţi de alegător trebuie să se încunoscinţeze de cel interesat Procurorelui şi Preşedintelui Tribunalului.

Îndată ce Preşedintele va primi plângerea, va cita cel mult pentru a doua zi pe Primarul sau loco-ţiitorul său spre a se înfăţişa înaintea Tribunalului

Hotărârea Tribunalului va ţine loc de carte.

Cărţile de alegător se vor libera dintr'un registru a souche. În dosul fie-cărei cărţi se vor înscrie articolile privitoare la penalităţi.

Când alegerile se fac în mai multe secţiuni, Primarul va pregăti pentru fie-care secţiune câte un registru a souche, şi va delega câte un impiegat comunal pentru fie-care despărţire, ca să libereze cărţile celor cari nu le vor fi posedând.

Dacă un alegător 'şi va fi perdut cartea, va putea cere şi obţine alta. Primarul liberând această a două carte, de îndată şi sub acelaşi număr, va însemna pe dânsa această împrejurare, care se va comunica biuroului de alegere.

Despre operațiunile electorale pentru Senat și Cameră

Colegiile electorale se convocă prin Decret Regal.

Ministerul de Interne comunică această Primarilor comunelor de reședință, care prin înțelegere cu Primarii din celelalte comune ale județului, convocă pe alegători cel puțin cu 21 zile înainte de termenul fixat pentru alegere.

Alegerile se fac treptat pe colegiuri. Înștiințarea de chemare va arăta ziua alegerii, numărul Senatorilor și Deputaților ce sunt de ales, și localurile unde vor avea a se întruni alegătorii.

Biuroul central va fi tot d'auna la casa comunei.

Tot ast-fel se urmăze și în privința alegerii Delegaților.

Primarii tuturor comunelor din județ vor trimite comunei de reședință, a doua zi dupe alegere lista delegaților aleși în comuna lor, împreună cu actele alegerii, precum și lista alegătorilor direcți, care au luat parte la alegerea delegatului.

Fie-care delegat va primi îndată dupe alegerea sa, sau cel mult în termen de 24-ore, din partea biuroului electoral un certificat, fără de care nu va putea lua parte la alegerea deputatului.

Primarul comunei de reședință va forma cu aceste liste o listă alfabetică pe plăși și comune, a tuturor alegătorilor colegiului III. din județ, și o va afișa cel puțin cu 3 zile înainte de ziua alegerii deputaților, în care timp se va face o convocare specială pentru delegați, și alegătorii colegiului al III-lea.

Toți delegații se întrunesc la reședința județului, împreună cu alegătorii ce votează direct și proced la alegerea deputatului.

Delegații se aleg din nou, ori de câte ori se convocă colegiurile pentru alegerile generale sau parțiale.

Biurourile electorale pentru alegerea delegaților se compun: din Primarul comunei ca președinte, din două scrutatori și două secretari trași la sorți, din alegătorii cu știință de carte, preșinți la deschiderea colegiului.

Secretarii au vot consultativ.

Fie-care alegător vine cu buletinul său

de vot scris sau tipărit sau și scris și tipărit.

Scrierea buletinelor în sala de votare este oprită.

Alegătorul este dator să intre în sala de votare cu buletinul îndoit ast-fel, în cât să nu se vadă înscrierea și să 'l depună în urnă.

Fie-care colegiu electoral votază separat.

Biurourile electorale vor fi presidate de Primi-Președinți, Președinți sau consilierii Curților de Apel, având două Secretari și două scrutatori trași la sorț de către Președinte, dintre alegătorii presinți la deschiderea biuroului.

Președinții și scrutatorii, au vot deliberativ, iar Secretarii au numai vot consultativ.

În tot timpul operațiunei electorale vor fi presinți în sală cel puțin 3 membri ai biuroului.

Numai la cas când numărul consilierilor Curților de Apel nu va fi de ajuns pentru a presida toate biurourile electorale din circumscripția unei Curți, atunci ele vor putea fi presidate de către Primi-Președinți, Președinți și Membrii Tribunalelor, afară de Procuror și Jude Instructor.

În tot timpul alegerilor generale procesele pendinte la Curțile de Apel se vor amâna.

Președinții biurourilor electorale vor fi trași la sorț de către Primi-Președinți ai Curților de Apel pentru Primi-președinți, președinți și judecătorii Curților, și de către Primi-Președinți sau Președinți Tribunalelor pentru Primul-Președinte, președinți și judecătorii Tribunalului. Această operațiune se va efectua în ședință publică și în prezența procurorului punându-se într'o urnă numele judecătorilor și în alta numele județelor din resortul Curții și scoțindu-se de odată câte un bilet din fie-care urnă.

Președinții de drept ai biurourilor electorale vor comunica Primarului din localitate cel puțin cu zece zile înainte de alegere, numele magistraților cari vor avea a președe diferitele secțiuni electorale.

Pentru consiliile județene și consiliile comunale reședinte de județ.

Biurourile electorale se vor presida de către Președinți și judecătorii Tribunalului respectiv, trași la sorți cu trei zile înaintea

alegerii de către Primul preşedinte sau preşedintele Tribunalului în prezenţa procurorului şi în audienţă publică, escludându-se judecătoria de Instrucţie.

Fie-care biurou electoral se compune de: un preşedinte desemnat în modul arătat mai sus şi de două scrutatori şi două secretari, traşi la sorţi de către preşedintele biourului, dintre alegătorii presinţi la deschiderea adunării.

Toţi cei retribuiţi de Stat, judeţ şi comună precum şi cei ce nu ştiu ceti şi scri nu pot fi scrutatori nici secretari.

Pentru comunele urbane nereşedinte de judeţ şi pentru comunele rurale.

Bioururile electorale vor fi presidate de Primar şi în cas de împedicare sau când alegerea să va face în mai multe secţiuni, de adjutorii de primari şi consilierii desemnaţi prin sorţi.

Acolo unde este judecătorie de ocol bioururile electorale să vor presida de preferinţă de către judecător.

Scrutatorii şi secretarii să aleg în modul arătat mai sus.

Despre depunerea buletinelor de vot şi despre deschiderea biourului.

Din ziua publicării numelor preşedinţilor de biuroū până în ajunul alegerii la 6 ore sêra, candidatul sau alegătorii sunt dator să depună la Tribunal un model de buletin de vot care va avea a servi la alegerea lor.

Acest buletin va fi semnat de unul sau mai mulţi candidaţi sau alegători. Preşedintele Tribunalului sau membru care îl înlocueşte va libera chitanţă de primirea buletinului.

În ajunul alegerii la 6 ore sêra, preşedintele Tribunalului sau membrul care îl înlocueşte va încheia proces-verbal la grefa Tribunalului constatând că a aşteptat până la acea oră depunerea buletinelor de vot şi făcând menţiune de cele ce să vor fi depus.

Fie-care candidat e dator să depună un număr de buletine de vot care vor servi la alegerea sa, egal cu numărul alegătorilor din colegiu.

Până în ajunul alegerii 6 ore sêra le va depune la Tribunal, iar în ziua alegerii le va putea depune până la deschiderea colegiului la președintele biuroului care va libera chitanță și va încheia proces-verbal.

Formatul buletinelor.

Alegerea Senatorilor, Deputaților, a Consiliilor județene și comunale să face prin scrutin secret.

Pentru Senat și Cameră. Buletinul va fi numai tipărit și va conține un singur nume, el va fi pe hârtie albă având uniform dimensiunile de 10 centim. lungime și de 10 centim. lățime. Numele și pronumele candidatului vor fi tipărite cu litere negre în mijlocul buletinului.

Tôte buletinele aceluiași candidat vor fi absolut, uniforme, atât în privirea hârții cât și în privirea literilor și a dispozițiunei acestora.

Pentru consiliile județene și consiliile comunale urbane, reședințe de județ alegerea să face prin liste tipărite care vor conține numărul candidaților de ales. Aceste

liste se vor depune la președintele biuroului în dimineața zilei votării, dupe deschiderea colegiului în termen de o oră adecă de la 9—10 ore.

În comunele urbane nereședinte de județ și în comunele rurale, listele pot fi scrise sau tipărite.

Este oprită scrierea buletinelor în sala de votare.

Orî-cine este liber a împărți buletine de vot de a le candidaților, afară din sala alegerii.

Nici un agent al Statului, județului sau comunei nu va putea distribui buletine de vot.

Despre deschiderea biuroului.

Deschiderea colegiului se face de către președintele biuroului la orele 9 dimineața. Operațiunile alegerii nu se pot începe mai înainte de această oră sub pedepsă de nulitate.

Îndată după formarea biuroului alegătorii să retrag din sală neputând rămâne preșinți pentru controlarea operațiunei de cât numai candidații, și delegații acestora. De-

legații, care nu vor putea fi luați de cât din alegătorii colegiului, vor fi declarați biuroului verbal său în scris de către candidați și nu vor putea fi mai numeroși de cât două delegați de fie-care candidat și de fie-care secțiune.

Funcționarii Statului, județului și comunei nu vor putea fi delegați.

Nu pot intra în sala alegerii de cât numai alegătorii colegiului ce este convocat afară de candidații cari pot să asiste la operațiunea electorală chiar dacă nu aparțin aceluși colegiu.

Cei retribuiți de stat, de județ și comună, nu pot sta în sală chiar în cazul când ar fi candidați.

Despre poliția adunăreii.

Președintele are singur poliția adunăreii alegătorilor.

Nimeni nu poate intra înarmat în sală, nici chiar cu baston, afară de casurile de infirmități recunoscute de biuro.

Nici o putere armată sau polițienească nu va putea fi pusă în localul alegerilor său în giurul localului.

În timpul operației electorale este interzisă circularea sau staționarea forței armate pe strade.

La cas de neorânduială în sala alegeri sau împrejurul ei, președintele poate cere ajutorul puterii armate. Autoritățile civile și militare, cele mai apropiate, sunt datorate a urma imediat cererilor sêlle în această privință.

Orice neorânduie, turburări și reclamațiuni să constate printr'un proces-verbal al alegeri și se sub-semnează de biuro și de cei preșinți, dacă voesc.

Orice reclamațiune, făcută în scris să certifice de biuro și se alătură la dosar.

Dacă o turburare este de natură a constitui un delict sau crimă, faptul să constate de către biuro printr'un proces-verbal amănunțit care să înaintează neîntârziat Parchetului.

În cas de neorânduie grave, președintele luând avisul biuroului, poate ridica ședința pe o jumătate oră.

Durata operațiunei și chemarea alegătorilor la vot.

Pentru Senat și Cameră.

Operațiunea electorală dură o singură zi.

Îndată după așezarea biuroului, președintele regulează prezența alegătorilor în sală în modul descris mai sus despre deschiderea biuroului.

După aceasta chiamă pe alegători la vot după ordinul înscrierii în listele electorale.

Nimeni nu poate fi primit să voteze, dacă nu va fi înscris în listele definitive, cu toate acestea biuroul va fi dator să primască la vot pe aceia cari vor înfățișa o decisiune definitivă a autorității competente, prin care li se recunoște dreptul de alegător.

Alegătorul prezintă cartea sa președintelui care îi dă un colț și îl-o înapoiază. Nici un alegător nu va fi admis să voteze fără a prezenta cartea sa de alegător.

Dacă un alegător și va fi pierdut cartea va putea cere și obține alta. Primarul liberând acesta a doua carte, de îndată și sub același număr, va însemna pe dânsa această împrejurare care se va comunica biuroului de alegere.

Nimeni nu va putea intra în senul unui colegiu dacă nu va avea asupra sa cartea de alegător sau o hotărâre judecătorească.

Fie-care alegător va avea dreptul să conteste identitatea persoanei ce să prezintă la vot.

Într'un asemenea caz, dacă persoana contestată știe a scrie și a citi va fi ținută să-și schimbe cartea și să-și reproducă iscălitura sub ochii biuroului și alegătorilor prezenți spre a se putea face comparație.

Dacă acea persoană nu știe a scrie și a citi să va confrunța cu semnalimentele descrise în dosul cărții.

Să va dresa un proces-verbal despre toate aceste incidente subscris de contestator și de acei din alegătorii prezenți care ar cere-o, și cartea contestatului să va opri și visa spre a se năina Camerei sau Senatului.

Când din vre-o împrejurare un alegător n'ar mai fi în posesia cărții sale electorale și cu toate acestea ar figura pe listă, el poate, dacă cererea sa este susținută de alți 10 alegători ce au stabilit identitatea lor, să ceară în scris de la biuroa să se invite Pri-

marul său adjutorul său a'î libera alta în locul celei pierdute.

Biuroul dă fie-cărui alegător care e dator ale primi, câte un buletin de vot de ale fie-cărui candidat și câte un plic cu care trece singur într'o cameră secretă, desemnată în acest scop, introduce în plic buletinul de vot ce a adus cu sine, îndoit drept în patru, lipește plicul și'l înmânează președintelui său scrutatorilor, cari 'l depun într'o urnă închisă cu două chei din care una este păstrată de președinte și cea-laltă de unul din scrutatori.

Plicul electoral va fi de chârtie destul de grosă spre a nu se putea străvedea literile buletinului de vot.

Biuroul va stampila cu sigiliul Primăriei fie-care plic.

Candidații presinți sau delegații lor au dreptul a pune stampila lor pe plicul electoral.

Stampilarea plicurilor să va face îndată dupe deschiderea colegiului de către președinte și candidați cari vor declara că voesc a stampila.

Candidații cari voesc a stampila vor fi datorî a stampila toate plicurile.

Nu se va putea stampila de cât un număr egal de plicuri cu numărul alegătorilor din colegiuri.

Se va dresa proces-verbal despre această operațiune.

Sunt nule:

Plicurile ce nu poartă pe dênsele sigiliurile ce au fost puse de președinte și de candidați. Acestea nu se deschid ci se anească la dosarul alegerii.

Alegătorul nu poate sta în sala alegerii mai mult, de cât timpul necesar pentru a vota.

Despre secretul votului.

Secretul votului este prescris sub pedeapsă de nulitate a votului. Nimeni nu este ținut de a descoperi secretul votului său chiar într'o instrucțiune judecătorească sau anchetă parlamentară.

Biuroul este dator să asigure pe deplin secretul votului și să nu tolereze a se face votarea alt-fel de cât în modul prescris de

lege; iar alegătorul care ar voi să voteze alt-fel de cum prescrie legea, va fi oprit de a vota și să va considera ca absinte.

Despre inviolabilitatea persoanei alegătorului.

Nici un alegător nu va putea fi în timpul alegerii urmărit sau arestat de cât numai dupe ce 'și va fi dat votul, afară de casul de vină vedită.

Despre închiderea operațiunii și despuierea scrutinului.

O dată chemarea alegătorilor dupe lista electorală terminată, scrutinul rămâne deschis și votarea să urmăze până la ora 5 seara.

La 5 ore președintele biuroului face o ultimă invitare alegătorilor să vină să voteze dacă încă n'au votat. Dacă nu răspunde nimeni la acest apel, președintele declară scrutinul închis și procede la despuiarea lui. La cas când să vor mai presenta alegători cari nu au votat, scrutinul va sta deschis până vor vota toți alegători.

La despuiarea scrutinului toți alegătorii sunt admiși a intra în sala de votare.

Președintele numără întâiu plicurile, apoi le deschide unul câte unul înaintea votanților și citește cu voce tare numele înscrise pe fie-care.

Numele citite se înscriu pe două liste ținute de secretari.

Plicurile ce nu pōrtă pe dēnsele sigiliurile ce au fost puse de președinte și de candidați nu se deschid ci să anexedă la dosarul alegerii.

Buletinele cari nu vor fi în totul identice cu cele depuse la președintele biuroului; Buletinele al căror model nu va fi fost depuse la președintele biuroului; Buletinele ce vor conține ștergeri, adăogiri sau orice semne ale unei prealabile înțelegeri; vor fi nule.

Vor fi asemenea nule buletinele dintr'un plic când vor fi în număr mai mare de cât numărul reprezentanților de ales.

Când într'un plic va fi un buletin nul, să vor anula toate buletinele din acel plic.

Buletinele declarate nule să subscriu de către contestatori și de către membrii biuroului și să alipesc la dosarul alegerii.

Asemenea să alătură la dosar buletinele model depuse la președinții biurourilor.

Dupe ce biurul constată rezultatul alegerii, ori cine poate intra în sală și președintele proclamă în audul tuturor rezultatul general.

Pentru toate operațiunile și incidentele ivite în cursul alegerii să va încheia un proces-verbal amănunțit subscris de biuroși.

Când colegiul este împărțit în mai multe secțiuni, biurul central care va fi la casa Primăriei, face recensimântul general al voturilor, dupe ce primesce toate actele de la cele-lalte biurouri, și proclamă rezultatul.

Alegerea se face cu majoritate absolută a voturilor exprimate, cu excepțiune pentru alegerile comunale unde să cere și o pătrime a alegătorilor înscriși.

Despre balotagiu.

Neputându-se obține la prima votare majoritatea absolută pentru Senat, Cameră și județ, iar pentru comună majoritatea absolută și o pătrime din numărul alegătorilor înscriși, se va procede la balotagiu între toți candidații care n'au isbutit la întâiul

scrutin. În acest cas alegerea se va face cu majoritate relativă și ori-care ar fi numărul votanților.

În cas de paritate sorțul va decide.

Sorțul se va trage în ziua alegerii de președintele biuroului.

Balotagiul pentru alegerile de Senat, Cameră și județ, va avea loc în ziua corespunzătoare din săptămâna viitoare, cu excepțiune că pentru colegiul III să va face a doua zi.

Balotagiul pentru alegerile comunale va avea loc la cea dintâi Duminecă viitoare.

Biurul va îngriji a face publicațiile necesare.

Primarul electoral de la I-ii scrutin, să menține și pentru balotagiu, și numai în cas de împiedicare să va constitui un altul în total său în parte.

Îndată dupe proclamarea unui vot, buletinele necontestate să ard în prezența alegătorilor.

Dupe săvârșirea alegerii senatorilor și deputaților, biurul întocmesce un act pe care îl subscie, îl legalisează la autoritatea comună și îl dă persoanei alese.

Intre alegerea senatorilor și deputaților va fi o ȃi liberă.

Despre Universitățile din București și Iași.

Formeză fie-care în parte câte un colegiu, care aleg câte un senator dintre profesori.

Rectorul ca președinte de drept, și două secretari luați de ȃnsul dintre cei mai tineri profesori compun biurul acestui colegiu.

În lipsa rectorului biurul va fi presidat de cel mai în vârstă dintre decani.

Alegerea se face dupe regulile de mai sus și cu majoritate absolută a membrilor preșinți.

Neputându-se dobândi majoritatea absolută la întâia votare se va procede la balotagiū în ziua corespundătoare din săptămâna viitoare.

În acest cas majoritatea relativă este suficientă.

În cas de paritate se va proclama profesorul cel mai vechiū.

Actele alegerilor.

Tôte actele relative la alegerea Senatorilor și Deputaților se comunică de Primari prin

mijlocirea prefectilor respectivi Ministrului de Interne.

Pentru alegerea consiliilor comunale rurale și urbane nereședinte de județ, să trimit de către președintele biuroului, Comitetului permanent cel mult în 24 ore dupe terminarea operațiilor.

Despre penalități.

Orī ce funcționar administrativ, judecătoresc, comunal sau județian, precum orī ce persoană investită cu vre-una din atribuțiunile puterei publice, va neglige de a împlini vre-una din îndatoririle sau serviciile ce îi sunt impuse prin această lege, se va pedepsi cu amendă de la 200 până la 2000 lei și cu pierderea dreptului d'a mai ocupa funcțiunii publice pe termen de două ani.

Cei-ce se vor înscrie în listele electorale sub un nume fals, sau în virtutea unor drepturi pe cari știū că nu le au, precum și cei cari cu știință vor fi ascuns vre-o incapacitate din cele prevădute de lege, se vor pedepsi cu amendă de la 500 până la 2000 lei.

Primarul sau consilierii cari vor fi făcut stergeri sau înscrieri cu rea credință sau cari în cazul aliniatului III de sub art. 38 vor sterge pe cei ce erau înscrisi în lista anului precedent, fără să fi intervenit în cursul anului vre-un cas care să justifice pierderea calității lor de alegători, se vor pedepsi cu închisoare de la 15 zile la 3 luni și amendă de la 500 la 2000 lei.

Cei ce vor vota în virtutea unei înscrieri făcute în unul din cazurile prevădute în articolii precedenți, se vor pedepsi cu închisoare de la 15 zile la 3 luni și cu amendă de la 500 până la 2000 lei.

Faliții nereabilitați și toți cei prevăduți la art. 118 de mai sus, cari vor vota în virtutea unei înscrieri făcută înainte de a fi pierdut exercițiul drepturilor politice, se vor condamna cu închisoare de la 15 zile la 3 luni și cu amendă de la 500 până la 2000 lei.

Se va pedepsi cu aceeași pedepsă:

a). Alegătorul care profitând de înscrierea sa în mai multe colegiuri, va vota sau va încerca să voteze de două sau de mai multe ori;

b). Cei ce se vor prezenta cu cartea unui alt alegător și va vota sau va încerca să voteze precum și acel care va ajuta să se comită această fraudă împrumutând cartea sa.

Membrii biuroului cari cu rea credință vor fi refușat de a primi un alegător să voteze, se vor pedepsi cu pierderea dreptului de a vota și a fi eligibil de la 1 până la 2 ani și cu amendă de la 1000 până la 3000 lei.

Membrii biuroului cari, fără motiv justificat, nu se vor prezenta pentru a începe operațiunile electorale la ora fixată de lege, se vor pedepsi cu amendă de la 500 până la 1000 lei.

Dacă, din cauza absenței lor nejustificată, s'a amânat alegerea, pedepsa va fi închisoarea de la 1 lună până la 6 luni și amendă de la 1000 până la 2000 lei.

Membrii biuroului cari se vor fi întrunit și vor fi procedat la alegere într'un alt local de cât cel destinat pentru acest scop, se vor pedepsi cu închisoare de la 1 lună până la 6 luni și cu amendă de la 1000 până la 2000 lei.

Membrii biuroului cari refușă de a subscrie actele alegerii, se vor pedepsi cu per-

derea dreptului de a fi eligibil de la 1 lună până la 6 luni și cu amendă de la 1000 până la 2000 lei.

Dacă cel care va fi însărcinat într-o alegere a primi, a număra sau a despuia buletinele, va fi sustras, adăugat sau alterat buletinele sau va fi citit alte nume de cât cele scrise întrênsele, se va pedepsi cu închisóre de la 1 lună până la 6 luni și cu amendă de la 1000 până 2000 lei, și cu interdicție pe timp mărginit.

Cei cari vor intra cu arme în sala alegerii, se vor pedepsi cu închisóre de la 15 zile până la 1 lună și cu amendă de la 50 până la 500 lei.

Acel care se va dovedi că a cumpărat voturi sau abțineri de la vot, precum și acei ce și-au vândut votul lor, se vor pedepsi cu închisóre de la 3 luni la 1 an și cu amendă de la 500 la 5000 lei, și cu interdicție pe timp mărginit.

Acei cari, prin lovituri, violente sau amenințări, vor fi influențat votul unui alegător sau îl vor fi pus în pozițiune de a se abține de la vot, se vor pedepsi cu închisóre

de la 1 lună până la 3 luni și cu amendă de la 500 până la 2000 lei.

Orî-cine, prin ultragiù sau violențe asupra biuroului electoral sau asupra unui membru, va fi întârziat sau împedicat operațiunile electorale, se va pedepsi cu închisóre de la 1 lună până la 6 luni și cu amendă de la 100 până la 1000 lei.

Dacă scrutinul a fost violat, pedepsa va fi de la 6 luni până la 1 an și cu amendă de la 1000 până la 5000 lei.

Răpirea sau furarea urnei care conține voturi nedespuiate se va pedepsi cu închisóre de la 2 ani până la 5 ani și cu amendă de la 1000 până la 5000 lei.

Violarea scrutinului de către membrii biuroului sau de către agenții forței publice, însărcinați cu paza urnei, se va pedepsi cu închisóre de la 5 până la 10 ani, și cu amendă de la 1000 până la 5000 lei.

În toate casurile prevădute în prezenta lege se va putea aplica și pierderea dreptului de a fi alegător și eligibil până la maximum de 5 ani.

Acțiunea publică și cea privată se pre-

scriu în termen de una lună de la proclamarea rezultatului alegerii.

La cas când Ministerul public nu ar lua inițiativa, dece alegători au dreptul de a intenta și susține acțiunea publică pentru pedepsirea delictelor comise în timpul alegerilor.

Delictele prevădute prin legea de față se vor judeca de către jurați. Arestul preventiv este interzis în privința acestor delikte.

JURISPRUDENȚA CURȚEI DE CASATIE

Constatarea Censului.

Inscrierea în rolurile de contribuțiuni stabilește în favoarea contribuabilului o presumpțiune de posesiunea baselor censului, care nu poate să cază de cât din naintea probei contrarie.

Casație 2 Aprilie 1886.

Actul probatoriu censului nu se poate ataca din naintea jurisdicțiunei electorale întru cât instanța aceasta n'are competența să recunoscă validitatea actului său să pronuncie anularea lui.

Cas. 2 Aprilie 1886.

Censul electoral nu se poate dovedi de cât prin rolul de contribuțiune, chitanțele și avertismentele celor în drept pe ultimile

șese luni. Procesul-verbal al recensimântului neputând face asemenea dovadă.

Cas. 5 Septembre 1886.

Venitul unui imobil scutit provisoriu de plata impositului, constituie censul cerut de lege ca și când s'ar plăti acel imposit.

Cas. 19 Septembre 1886, 26 Martie 1887, 30 Martie 1887.

Să țin în sémă și adăogirile făcute din nou la un imobil.

Cas. 3 Octombrie 1886.

Tatăl ca tutore legal al minorilor săi copii, poate să se înscrie în listele electorale cu titlu de usufructuar măcar că imobilul nu este pe numele său.

Cas. 2 Aprilie 1887.

Censul pentru a fi alegător să calculeze venitul brut iar nu net al imobilului.

Cas. 30 Martie 1887.

Taxa de 5 % ce să reține funcționarilor din salariile lor, le constituie cens pentru colegiul II de cameră.

Cas. 30 Martie 1887.

Censul electoral trebuiesc dovedit prin rolurile de contribuțiuni, chitanțele sau averismintele din partea împlinitorilor de dări pe anul trecut și prezent.

Cas. 13 Aprilie 1887.

Imobilul dupe o proprietate rurală care este supus la un imposit fonciar, constituie un cens electoral.

Cas. 23 Martie 1887.

Dispense de Cens.

Pot face parte între alegătorii colegiului I. comunal cu dispensă de cens toți aceia care au o profesiune liberă.

Cas. 15 Septembre 1886.

Idem advocații, officerii în retragere, pensionarii statului și cei cari au absolvit o școală de învățământ secundar.

Cas. 12 Septembrie 1886.

Sunt scutiți de cens pentru a fi alegători în colegiul al II-lea comunal cei care au absolvit cel puțin învățământul primar, și

carî plătesc o dare cât de mică către stat sau sunt scutiți legalmente de acéastă dare.

Cas. 3 Octombre 1886.

Numai aceia carî posed un titlu academic pot fi scutiți de censul electoral comunal pentru a fi între alegători, ca *Ingineri*.

Cas. 7 Octombre 1886.

Officerii în retragere au drept de a fi alegători comunali cu dispensă de cens.

Cas. 3 Octombrie 1886.

Medicii veterinari au dreptul de a figura în listele alegătorilor coleg. II de senat cu dispensă de cens.

Cas. 27 Martie 1887.

Diploma de medic veterinar neconstituind un equivalent al titlului de doctor sau licențiat, nu pôte motiva înscrierea titularului în listele coleg. I. pentru senat cu dispensă de cens.

Cas. 3 Martie 1887.

Adjutorele de judecător de ocóle, ca magistrați, carî au funcționat 6 ani, fac parte

între alegătorii coleg. II. de senat cu dispensă de cens.

Cas. 14 Aprilie 1887.

Farmacisti ca să pôtă avea dreptul de alegători în coleg. II. de cameră cu dispensă de cens, trebuie să posédă diplomă.

Cas. 14 Aprilie 1887.

Învățătorii scólelor primare de orașe ai statului, au drept de alegători în coleg. II. desenat cu dispensă de cens.

Cas. 14 Aprilie 1887.

Despre Domiciliu.

Nu pôte fi cine-va înscris în alt județ de cât în acela în care 'și au exercitat dreptul de alegător, afară de cazul când cu 3 luni înainte a făcut declarațiune la ambele primării respective.

Cas. 28 Martie 1886.

Domiciliul politic în materie electorală este dupe alegere, în orașul, judeciul, sau comuna în care 'și plătesce darea directă, sau

unde 'și are proprietatea, sau principalu aședemânt.

Cas. 2 Aprilie 1886.

Pentru a fi cineva alegător comunal, să cere să aibe domiciliul real sau o reședință de 6 luni în comună.

Cas. 12 Septembre 1886.

Numai în comuna unde 'și are cineva domiciliul real are dreptul de a fi alegător.

Cas. 16 Septembre 1886.

Prin violațiunea legi să înscriu în listele electorale ale unei comune cei cari nu dovedesc că au un domiciliu real sau reședință de cel puțin 6 luni în acea comună.

Cas. 16 Aprilie 1887.

Pentru prima înscriere în listele electorale care să cere în județul unde 'și are cineva proprietatea și aședemântul principal, nu să cere să se facă declarațiune de alegerea domiciliului.

Cas. 15 Aprilie 1887.

Alegerea domiciliului într'o localitate să face cu trei luni înainte de formarea liste-

lor atât înaintea primăriei comunei unde a figurat ca alegător cât și înaintea acelia unde voesce a și-l stabili.

Cas. 14 Aprilie 1887.

Profesiuni de religie.

Armenii nu pot fi considerați ca streini pe simplul motiv că profesază altă religione de cât cea creștină răsăritenă.

Cas. 16 Aprilie 1887.

Israeliti neimpământeniți conform legi nu pot să facă parte între alegătorii comunali.

Cas. 3 Octombre 1886.

Posesiunea de Stat.

Calitatea de cetățean Român constatată prin hotărâre definitivă nu pôte fi ridicată fără o dovadă din partea celui ce contestă, că este strein.

Cas. 5 Aprilie 1886.

Cel care în virtutea cărților de alegător 'și are dobândită posesiunea de stat civil, numai pôte fi obligat să-și dovedească na-

ționalitatea, sarcina că a perdut-o incumbă celui care a făcut contestațiunea.

Cas. 2 Aprilie 1886. 14 Aprilie 1887.

Cel care a avut în tot-d'auna posesiunea de stat a dreptului de alegător, nu poate să o piardă pe motiv că ar fi strein, de cât în cazul când, cel care face asemenea propuneri își dovedesce.

Cas. 1 Octombre 1886.

Un alegător înscris în listele electorale definitive numai poate fi sters dupe expirarea termenului prevăzut de lege.

Cas. 14 Aprilie 1887.

Este presupus că e Român cel care dovedesce că a fost *Primar* și alte dovezi nu să face că ar fi strein.

Cas. 31 Martie 1886.

Posesiunea calității de Român dă drept la înscriere în listele electorale până la probă contrarie.

Cas. 16 Aprilie 1887.

Incapacități.

Streinul care n'a dobândit înpământenirea sea, nu poate să figureze în listele electorale.

Cas. 31 Martie 1886.

Este incapabil de a figura în listele electorale streinul neimpământenit, măcar că tatăl său să dovedesce că este naturalizat însă acesta a avut loc în urma nașcerii copilului.

Cas. 5 Aprilie 1886.

Faliții nereabilitați sunt incapabili de a fi alegători.

Cas. 24 Martie 1887.

Cei condamnați pentru sustragere de acte publice, sunt incapabili de a fi alegători.

Cas. 28 Martie 1887.

Nedemnitati.

Cel condamnat pentru delapidare de bani publici devine nedemn de a figura în listele electorale.

Cas. 1 Aprilie 1886; 24 Martie 1887.

Este nedemn de a figura între alegători cel care a fost condamnat pentru fals.

Cas. 12 Septembre 1886.

Sunt nedemni de a fi alegători cei cari au fost condamnați pentru delictul de furt sau complici ai furtului, măcar că la comiterea delictului erau sau nu majori.

Cas. 1 Octobre 1886; 28 Martie 1887

Sunt nedemni de a fi alegători cei condamnați pentru escrocherie.

Cas. 28 Martie 1887.

Reclamații, Apeluri și Recursuri.

Cel care cere înscrierea pentru prima dată în listele electorale este dator să probeze naționalitatea sa.

Cas. 5 Septembre 1886, 17 Septembre 1886

Listele electorale fiind alcătuite numai pentru un an, hotărârile date pentru înscrierea sau stergerea unor alegători nu pot fi invocate ca autoritatea lucrului judecat cu ocazia unor noi contestații.

Cas. 31 Martie 1887.

Alegătorii sunt în drept a ataca înaintea Tribunalului încheerile consiliului comunal pentru înscrierea sau stergerea unor alegători din liste, chiar dacă n'au luat parte la decisiunile luate de consiliul comunal.

Cas. 31 Martie 1887.

Orice plângere în materie electorală nu se poate face de cât în cele dintâi 5 zile ce urmează dupe expirarea termenului prevăzut prin lege.

Cas. 24 Martie 1887.

Termenul de apel în contra hotărârilor consiliilor comunale în materii electorale este de 5 zile libere.

Cas. 19 Martie 1886.

În materie electorală nu se cere ca apelul să se depună la grefa instanței care a pronunțat hotărârea ce să atace în apel.

Cas. 15 Septembre 1887.

Procesele electorale fiind urgente și limitat termenul în care trebuiesc judecate, Tribunalele sunt dator să le judece chiar în timpul vacanțelor dacă ele cad în întrul acestui termen.

Cas. 15 Septembre 1886.

Recursul în materie electorală este ne-admisibil dacă este întemeiat pe mijloce propuse de-a dreptul în casație.

Cas. 24 Martie 1886, 13 Martie 1887.

Consiliul comunal nu are dreptul să atace cu recurs în casație sentința Tribunalului care i-a reformat decisiunea sa, acest drept fiind numai al alegătorului nemulțumit.

Cas. 2 Aprilie 1886.

Termenul de recurs în casație în materie electorale este de 10 zile libere de la data sentinței atacată cu recurs.

Cas. 20 Martie 1887, 1 Aprilie 1887.

În materie electorală instanțele judecătorești, judecând pe părți fără să le citețe, nici drept de opoziție nu pot avea.

Cas. 13 Aprilie 1887.

Dreptul de a intenta și a susține acțiunea publică pentru pedepsirea delictelor comise în timpul alegerilor, aparține numai Ministerului public și la 10 alegători.

Cas. 4 Martie 1887.

Cetățenii din Dobrogea.

Locuitorul în Dobrogea nu este admisibil în listele electorale, dacă nu dovedește că este fiu de Otoman sau că a avut un domiciliu statornic acolo într'un interval de 5 ani, pasportul ne având puterea să dovedească naționalitatea.

Cas. 28 Martie 1886.

Cetățianul Otoman din Dobrogea a devenit Român prin faptul alipirii teritorului la România, numai într-un cât el nu fusese strein.

Cas. 31 Martie 1886.

ERATA.

Pag. rândul

9	22	în loc de <i>diostii</i> să se citască	<i>diaristii</i>
10	24	« <i>Citațiuni</i>	« <i>Cestiuni</i>
44	4	« <i>drepturi de cens</i>	« <i>Dispensă de cens</i>
48	3	« <i>Inscrierea</i>	« <i>Incheerea</i>
75	15	« <i>Primarul</i>	« <i>Biuroul</i>